

forretningen fremlagt, og det ses deraf, at dette ikke har været Tilfældet, hvorimod der for Kommissionen har været fremlagt et saakaldet „Notarieinstrument“ over Grev Reventlows Adkomst paa Laksgeardene ved Clausholm og Frisenvold. I dette Dokument findes først efter følgende indledende Ord: „Ekstraktudtog af Klausholm Pandtekommission holden den 12' og 16' Martij 1685, som af Højesteret er Confirmeret den 21de Septem-ber i. A. derefter Commissariernes indførsel i samme pand dat. 5te Juni 1686, som og af Højesteret er Confirmeret den 8de November næstefter“ en Opregning af forfællelige Grev Reventlow som Ejer af Klausholm tilhørende Laksgearde, og hedder det derefter „Endnu af Hands Majts. Naadigst givne Skjøde dateret 11te November 1684 ekstraheret, nemlig:

„Frisenvolds Underliggende Houet Laksfiskeri, som naar tvært over Randers fjord med opfiskning paa begge Sider, samt mitstrømsfiskerie til udbbhøj, som i Landmaa-lingens Matrikel er anslagen under Frisenvold Hovedgaards Takst for 5 Tdr. 2 Skp. 2 F. Hartorn.“

Ligesom der imidlertid allerede af den Grund ikke vilde kunne tillægges dette Do-kument nogen Betydning som Bevis med Hensyn til Indholdet af de i samme betegnede ældre Dokumenter, at det ikke kan ses, at den paa samme tegnede Notarialattestation af 5te August 1696 om, at det indeholder en „enslydende Kopi“, gaar ud paa at attestere, at deri indeholdes en rigtig Ekstrakt Afskrift af selve de paagældende Adkomstbreve, saa-ledes er det i ethvert Tilfælde nu godtgjort, at det ovennævnte den 11te November 1684 af Kong Christian den Femte til Grev Reventlow paa Frisenvold udstedte Skøde ikke indeholder den ovenfor ommeldte Passus om Frisenvolds underliggende „Houet Laksfiskeri“, idet Skødet, hvoraf en af Chefen for Kongerigets Arkiv bekræftet Genpart er fremlagt under nærværende Sag, efter hvad ovenfor er anført om dets Indhold, alene overdrager Grev Reventlow det Frisenvold tilliggende Fiskeri uden nærmere at angive Fiskerirettig-hedernes Omfang.

Vel har nu Citanten under Henviisning til, at Frisenvold Laksgeard ikke, saaledes som i Skødet af 1661 særlig omtales i Skødet af 1684, villet gøre gæl-dende, at Frisenvold Fiskegaard allerede den Gang var udsøndret fra Frisenvold som en selvstændig Ejendom, og at der samme Dag, Grev Reventlow fik Skøde paa Frisenvold Hovedgaard med Tilliggende, maa være meddelt ham et særligt Skøde paa Fiskegaarden, hvori Omfanget af de dertil knyttede Fiskerirettigheder kunde tænkes at være angivne som ovennævnt, men ligesom det af Indholdet af det ovenfor ommeldte af den daværende Besidder af Frisenvold under 9de Juni 1798 udstedte Skøde paa Frisenvold Laksfiskeri m. m. med Bestemthed fremgaar, at Fiskegaarden først den Gang udsøndredes fra Frisenvold som en selvstændig Ejendom, saaledes maa det ogsaa bemærkes, at der under Sagen er fremlagt en Skrivelse fra Chefen for det kongelige Ge-heimarkiv til de indstævntes Sagfører her for Netten, hvori Geheimarkivarius attesterer, at et saadant særligt Skøde paa Fiskegaarden ikke findes indført i Rentekammerets Skøde-protokoller med Tilføjende, at det følgelig med temmelig Sikkerhed kan antages ikke at være udsøndret.

Ligesom det efter det anførte maa antages, at der ikke ved Overdragelsen til Grev Reventlow i 1684 er fastsat noget nærmere angaaende Bestaffenheden og Omfanget af de Fiskerirettigheder, der overgik til Køberen, saaledes findes heller ikke i det tidligere Skøde til Mogens Frijs af 1661 nogen nærmere Angivelse af Udstrækningen af de Fiskerirettig-heder, som ved samme overdroges, idet dog paa den anden Side saa meget synes at frem-gaa af dette Skøde, at der med den i samme betegnede Laksgeard fulgte visse særlige Rettigheder med Hensyn til Fiskeri i Randers Fjord — til hvilken, som det fremgaar af Sagens Oplysninger, paa den Tid medregnedes en Del af den nuværende Gudena, der ligger nedenfor Værum By, som det maa antages, ved Gudenaens østlige Bred lidt nedenfor Frisenvold Laksgeard men et Stykke ovenfor de indstævntes Ejendomme belig-gende Grunde og Ejendomme.

Med Hensyn til de i øvrigt i Sagen foreliggende Oplysninger bemærkes foreløbig, at det af disse fremgaar, at der fra gammel Tid og navnlig i meget lang Tid, forinden nogen af de omhandlede Overdragelser fandt Sted, har været drevet et betydeligt Laks-fiskeri i Randers Fjord og den nederste Del af Gudenaen ved Hjælp af dertil indrettede faste Laksgearde, paa hvilke følgelig den almindelige Regel i D. L. 5—10—44, som for-byder Anlæggelse af ny Laksgearde, som kunne være de gamle Laksgearde til Skade, maatte blive anvendelig, samt at der til forfællelige Tider af Kongen er givet Forbudsbe-stemmelser dels mod Brugen af visse Fiskeredstaber eller Fiskemaader, som antoges at for-drive Laksene, dels mod Brugen af visse større Garn, som tjente til at fange Laks med.